

Erzsébetváros és vidéke.

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f, egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilttéri közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik
minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

Biztató jelek.

Valahányszor a közügynek vezető emberei tanácskozássra gyűlnek össze, mindannyiszor az ország lakóinak figyelme kísérel tanácskozásuknak eredményét. Nem is csoda ez, mert bizony, az olyan tanácskozásoknak országra szóló eredményei szoktak lenni. Tartsák a gyűlést bármely munkakörnek irányító, vezetőférfiai, a közmunka emberei ilyenkor lesve-lesik a munkakönyebülését, a célszerűbb ügykezelést, melyet számukra megállapít a tanácskozás határozata.

De nemcsak a közmunka embereit foglalkoztatja ilyenkor az a gondolat, hogy nekik mit hoz a jövő, hanem érdeklődik az ország minden egyes lakóját, ki a magyar haza javával, haladásával, művelődésével csak parányit is gondol. Gondolnia pedig kell, mert csak úgy tehet eleget a hazának minden polgára, ha a hazafias és polgári-kötöttségét mindenben és mindenütt érvényre kívánja emelni.

Az ország kir. tanfelügyelői a vall. és közokt. miniszter elnöklete alatt tartották f. évi január 27.-től kezdődőleg három napig tartó szaktanácskozásaikat Budapes-

ten. Első eset, midőn a kir. tanfelügyelők ilyen nagy számban hivattak össze, hogy a magyar nemzeti érdekek megvédelmezésében kifejtendő munkásságuk minden részletét behatóan megvitassák. E szaktanácskozássra a közoktatásügyi miniszterium elemi népoktatási ügyosztályában készült új tanfelügyelői Utasítás adta az alkalmat. Ez az Utasítás lesz a nagy alapvető utasítások között a harmadik, amivel a miniszterium a modern népoktatás útjára tereli egészen az országot. Nem célom e helyen ismertetni azokat az általános elveket, melyeket a szaktanácskozás végeredményében magáévá tett s az új Utasításba felvett. Elég, ha én, mint szemlélő azt mondom, hogy minden egyes határozat pontosan, szabatosan körülírt munkaprogramm a tanfelügyelők részére. A közoktatásügyi miniszternek, a szaktanácskozáson elmondott megnyitó beszédéből vettük mi is tudomásul, hogy az új Utasítás a f. évi szeptember 1.-én fog életbe lépni.

Ennyi talán elég is volna részünkre s nem is tárgyalnánk tovább a szaktanácskozást illetőleg, de minket, erzsébetvárosiakat, igen közelről érdekel a tanácskozás-

nak egyik határozata, mely a népiskolák államosításáról szól.

Ugyanis, Kozma Ferenc, kir. tanácsos, kolozsmegyei kir. tanfelügyelő felszólalt az erdélyi részekben levő népiskolák helyzete ügyében s kéri a minisztert, hogy az államosítás ügyét, különösen a nemzetiségi vidékeken meleg szeretettel karolja fel, annyival is inkább, mert sok helyen maguk a hitfelekezeti és polit. községek szívesen csatlakoznának az állami iskolához, csak hogy megakasztsák azokat a kötelezettségek, melyeket az iskolafentartónak kellene viselni, de anyagi helyzetük ezt nem bírja meg. — És itt újból hangoztatnom kell, hogy a javaslat részletes tárgyalását mellőzöm s csupán a miniszter válaszát s a hozott határozatot említem fel. A miniszter kijelentette, — s ez elvi határozattá lett, — hogy mindenütt, ahol a népneveléshez fűződő fontos államérdekek felekezeti alapon egyáltalán nem óvhatók meg, vagy ahol az összes érdekelt tényezők közmegegyezése erre módot nyújt, ott feltétlenül előáll az állami iskola létesítésének szükségessége. Ez röviden az a határozat, mely jövőre útmutatóul fog szolgálni a tanfelügyelőknek, felekezeti

TÁRCA.

A fölkelő nap országa és Oroszország.

Irta: Király Pál.

A múlt évszázad vége, a civilizáció és cultura szinte hihetetlen gyors terjedése ellene három vérés, nagy háborúba bonyolította a világ hatalmasait: a nyugoti félgömbön Spanyolország és Amerika mérték össze fegyvereiket; Dél-Afrikában az óriás és telhetetlen Nagy-Britannia semmisítette meg a gazdag és független Transvaalt, hogy lefoglalhassa kincseit, s lecsillapítsa földéhségét; 1894—95-ben a kis Japán, s a mérhetetlen China ágyú dörögtek. A sárkányok meghátráltak Japán zászlai előtt: flottájuk megsemmisült, seregeik szétfutottak, császára elvesztette tekintélyét, a szimjónszeki béke pedig annyira megalázta, megtörte, hogy a tengeri hatalmasságok büntetlenül csonkították meg területét.

Az oroszánrész Oroszországnak jutott: lefoglalta Port-Arthur-t, China legkiválóbb hadikikötőjét, s a 939-280 km.² területű, 5.530.000 lakosságú Mandzsuriát.

Ezzel Azsiának egyik legszebb része Korea,

két tűz közé került, s a Néwa partján már muszka tartománynak tekintették a 218-200 km.² kiterjedésű, 9.670.000 lakosú, mindenféle természeti kincscsel bőségesen megáldott félszigetet.

De gazda nélkül számítottak. Japán beleszólt fajrokonai dolgába, — s a messze keleten megdördültek az ágyúk!

A japánok ajno vérrel vegyült, elmalájosodott szibirek; de chinai és koreai vér is van ereikben. A tömeg nyelve hajdan tunguz, de a győző maláyok, teljesen átfomálták, átgúrták, polynesiái jellegűvé tették; az ősi nyelvet időszerint csak néhány ezer, pusztulófélben levő ajno beszéli. — Culturájuk régi, legelső nyomai Kr. e. az ötödik évszázadban észlelhetők; de idegen eredetű: Chinából és Indiából származik, — s a mennyei birodalommal való szinte szakadatlan és mélyreható érintkezés miatt csaknem azonosan fejlett a többi sárga fajjal. — Nemzetiségüket azonban megőrizték, meg a mindent elnyelő, áthasonító Chinával szemben is. — s ma úgy viszonylanak a japánok a sárga fajokhoz, mint mi magyarok az indo-europaikhoz: civilizációnk, culturánk azonos, de vére nézve idegenek vagyunk ma is; fajunkat áthidalhatatlan úr választja el szomszédjainktól, — s e távolság a nemzeti érzülettel egyenes arányban növekedvén, napról napra nagyobb lesz, épúgy, mint messze keleten

Japánban, melyet a három évszázag tartott teljes elzárkozás egyetlen hatalmas fájja, nemzetté tömörített, mely egészen betölti kereteit, sőt tekintélyes fölöslege van, mely szívósan ragaszkodik a hazai röghöz, míg mi — sajnos — egyikkel se dicsekedhetünk: Magyarországot nem mondhatjuk magyarnak, — külföldön meg a tengeren túl pedig százezerekre rúg véreink száma.

Kr. u. nyolcszáz körül kezdenek terjeszkedni, 1200 táján pedig, mikor Hondó vagy Nippon, a nagy sziget éjszaki csúcsának kivételével egységes államot alkottak, megkezdték hódításaikat: elfoglalták a Liu-Kiu szigeteket; mint merész tengeri rablók folytonos rettegésben tartották China partjait, — Koreát megszállották több ízben is, terveket kovácsoltak a Fülöp szigetek és Formosa ellen, — de sikertelenül, — s ez nagy csapás volt rájuk, mert a Fülöp szigetek fajrokon tagal lakói megerősíthették volna ethnoscukat, — mely ekkor még nem volt egységes. E miatt vesztették el Koreát — magukra zúdítván a XVI-ik és XVII-ik évszázadban hatalmasan föllendült China haragját is. — Ekkor zárkoztak el a világtól, — s a múlt évszázad közepén már veszedelem nélkül nyithatták meg kikötőiket Amerikának s Európa hajós népeinek.

(Folytatása következik.)

és politikai községeknek. Ismertetem ezen határozatot azért, hogy abból levonhassam a következtetést Erzsébetváros részére s a régen óhajtott és még mindig vajudó állami leányiskola felállíthatásához az utat, melyen haladni kell most, megmutassam. Teszem ezt azért, mert sokaknak oszlathatom el ezzel kétes reményét; de teszem másfelől azért is, hogy azok, kiknek szava sokat nyom a latban, állhassanak elő s hivatkozva a miniszter szavaira, kérjék s vigyék keresztül a leányiskola államosítását, az az felállítását. Tudom és megvagyok győződve, hogy e sz. kir. város a kulturális téren elment az áldozatokban addig a határvetőig, ameddig anyagi ereje engedte s talán még többet is áldozott, mint amennyit hasonló vidéki városok e téren megtehettek. Épen ezért nem kívánom, hogy e város újabb megterheléssel, túlfeszített anyagi erővel lépjen a tett mezejére, hanem ragadja meg az alkalmat s mutassa ki, hogy sem a hitfelekezetek külön-külön, sem a politikai község nem tud olyan leányiskolát felállítani saját erején, mely képes legyen a 223 mindennapos és 99 ismétlő iskolába járandó leánykát befogadni. Mindössze két leányiskolánk van, mely 180 tanulónak befogadására csak elégséges. Iskolázatlan marad tehát 53, kik többnyire a szegényebb családok gyermekei. Hát még, hol maradnak az ismétlősök?, kik 12—14 éves korukig kötelesek a törvény értelmében hetenkint legalább kétszer iskolába járni. Cseppet sem vagyunk féltékenyek egymás felekezetére, de mégis elszomorodunk, mikor leánygyermekünket a törvény iskolába szorítja és a beiratkozásnál kijelentik, hogy több gyermeket fel venni nem lehet, tessék a g. kath. román tannyelvű iskolába beiratni. És ez faktum. Sok magyar leányka van beiratkozva a helybeli g. kath. iskolába, csak azért, hogy a törvény büntető keze alól kimeneküljön a szülő. Ezt, ha el is néztük eddig, szinte indokolt volt, de most, midőn az állami leányiskola felállíthatása úgyszólván nem kerül semmi anyagi megterhelésbe, nem fogjuk szó nélkül hagyni a jövőben.

Hisszük, hogy városunk hatósága s a vele egyetértő képviselő-testület meghallgatja szavunkat s első kötelességei közé sorozza az állami leányiskola felállítását, mert ezt mindnyájan akarjuk nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül.

(—d.)

Beszámolás

a szegedi karácsonyi székely bazárról.

Irta: Sassi Nagy Lajos.

Az 1902 november 8-ikán megalakult Szegedi Székely-Társaság 14 havi fennállása óta három ízben lépett a nyilvánosság elé, hogy magasztos céljához hiven életrevalóságát megmutassa. Rendezett egy erkölcsi s anyagi tekintetben kitűnően sikerült hangversenyt, amelyel bemutatkozott, egy poétikusan kedves székelyföldi kirándulást, amely a pom-

pás látnivalókon felül nemcsak kellemes szórakozást nyújtott, nemcsak közelebb hozta a nagy Alföld szívéhez az elfelejtett székely testvéreket, hanem arról is nevezetes, hogy ez útról két szép szegedi leány, mint két boldog menyasszony tért haza; végül mult év december havában székely házi-ipar cikkekből karácsonyi székely bazárt létesített.

A bazár 1903. december 15-ikén nyílt meg s 1904. január 10-ikéig állt a közönség rendelkezésére. A résztint szükségleti, résztint ajándék- és dísz tárgyak egytől egyig rendkívül eredetiek, érdekesek és kapósak voltak, mert a közönség meggyőződött, hogy a székely házi-ipari cikkek szépek, jók, tartósak és olcsók, szóval, hogy piac képesek. A bazár a beérkezett 5887 korona értékű áruból 3188 korona értékűt adott el, nem említve a kereskedőknek, iparosoknak bizományba átadott cikkeket s a számos utánrendelést. Ez kezdetnek mindenestre szép eredmény, mert tudnunk kell, hogy ez összeg négyötödrészben csupa olcsó apró áruból folyt be s mert a legkelendőbb gyermekjátékból nagyon csekély készlettel rendelkezünk. Épen ezért a jövőt tekintve, a Szegedi Székely-Társaság szükségesnek látja, hogy tapasztalatait ily módon is közölje.

Előbb azonban felsoroljuk a kiállításon részt vett testületek, személyek neveit.

Ezek a következők:

1. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara gyűjtése folytán faháztartási cikkek, kőszvényes-remetei mogyorófa kosarak, fintaházi vennyige kosarak, fűzvessző kosarak, mezőfelei szatyorárak, mezőfelei, mezőménesi, mezőkölpényi lábtörők, marosvásárhelyi szalmafonatok, Molnár Dániel-féle állatszobrok, görgényi köedények. Az iparkamara gyűjtésén kívül részt vettek:

2. Kovács Simon Farkaslakáról taplóárakkal.

3. Balázs Károly Székelyudvarhelyről esztergályos és háztartási cikkekkel.

4. Állami műfaragó iskola Nyárádszeredáról műfaragványokkal.

5. Rácz Andrásné Kézdivásárhelyről székely pogácsákkal.

6. Kirscher János Szászrégenből kulacsokkal.

7. Soós Károly Marosvásárhelyről borszéki erdei befőttekkel, fenyőcukorkákkal.

8. Kovács Mórné Székelyudvarhelyről vegyes árukkal.

9. Székely-Társaság Gyergyóditróból kötő- és varró- tanműhelyi cikkekkel.

10. Bajkó Anna Gyergyóditróból női árukkal.

11. Csorba Samu Brassóból gyermekjátékokkal, székely és csángó varottas, szöttes, munkákkal.

12. Filep Dezső Korondról díszagyagárukkal.

13. Pál Márton Székelyudvarhelyről apró árukkal.

14. Miklós György Szent-Mihályról apró árukkal.

15. Gáspár Domokos Parajdról szőnyegekkel.

16. Nőegyesület Hosszúfaluból különféle varottas, szöttes munkákkal.

17. Kiss János Hosszúfaluból szintén szöttesekkel.

18. Oláh Samu Korondról tulipános gyermekbutorokkal.

19. Kentzel Ede Szászrégenből asztalos munkákkal.

20. Vízhányó István és Simon Pál Székelyudvarhelyről asztalos munkákkal.

21. Hitelszövetkezet M.-Vásárhelyről kosarakkal, lenfonatokkal.

22. Keresk. iparkamara M.-Vásárhelyről apró tárgyakkal.

23. Trepera Péter Görgényszentimréről köedényekkel.

24. Péntek János Körösfőről kalotaszegi munkákkal.

25. Turóczy Dénes Kézdivásárhelyről asztalos munkával.

26. Weinrich János Szászrégenből asztalos munkával.

27. Nagy Sámuel Csikszenttamásról lábbeli munkákkal.

Tapasztalataink egyébként a következők: A karácsonyi székely-bazárokat legcélszerűbb december elsejétől december végéig rendezni. A december 15-től január 15-ig való kevésbé praktikus. A vásárló közönség ugyanis jóformán csak karácsony előtt vásárol. Karácsony után kevésbé, mert résztint kiköltekezett résztint kezd leszokni az újévi ajándékvételekről. A cikkek felerészben gyermekjátékok, felerészben praktikus, olcsó szükségleti tárgyak legyenek. Ezekből óriási a kereslet. Nagyon keresett az 1—2 koronás apró tárgyak, azok, amelyek a szükségletre és ajándékadásra alkalmasak. Ilyenekből nagyon sokat kell előállítani résztint a karácsonyi bazárokat, résztint állandó boltok számára, amelyeket aztán a magyar iparpártoló közönségnek jóéleve figyelmébe kell ajánlani.

Égető szüksége tehát több székelyföldi játékgyárnak felállítása. Hazánk sok milliót költ gyermekjátékokra s ennek kilentizede külföldre vándorol, mert nekünk a marosvásárhelyi, bártfai, szelaknai (Hontmegye), fenyves-chovojnicai és fegyverneki kisebb rangú játékgyárainkon kívül egy nagyobbabású gyárunk nincs. Szükséges továbbá, hogy résztint a m.-vásárhelyi kamara, résztint a székely társaságok gyűjtés révén, tanítók, papok stb. segédkezésével már jó előre összeszedjék faluról-falura járva a szegény emberektől a gyermekjátéknak alkalmas szereket, bábát, lovacskát, gyermekbutorfélekét, hogy idejekorán piacra küldhessék. E végből a kamara, a székely kormánybiztosság és a székely társaságok állami, vagy társadalmi segítség útján olyan pénzalapról gondoskodjanak, amelyekből a kiállításra küldendő cikkek árát előre kifizethessék. E nélkül lehetetlenség boldogulni. A mai módon nem annyira a szegény székely, paraszton, mint inkább néhány jobb módu iparoson, kereskedőn segítünk, ami pedig most még nem célunk.

Gondoskodnia kell továbbá a nevezett faktoroknak arról is, hogy az árak megszabása egyenletes és mindig olcsó legyen, továbbá, hogy csakis praktikus és speciális cikkek kerüljenek piacra, nehogy a nem székely iparosok jogos panaszra fakadjanak. Gondoskodni kell továbbá különféle állami, vasuti kedvezményekről is.

A szegedi bazárra küldött tárgyak pl. 50 százalékos vasuti engedményben részesültek, ezenfelül a szegedi Székely-Társaság némelyek derék áldozatkészsége folytán ingyenes bolthelyiséget, felszerelést, fuvart és rendező-bizottságot biztosított számára. Különösen kapósak voltak a gyermekjátékok, a tulipános ládák, gyermekbutorok, a kalotaszegi, a székely és hétfalusi csángó női munkák, a Filep Dezső agyagáruai, a kamaryűjtötte kosarak, gyékény, szatyorárak, a görgényi köedények, a faragványok, a háztartási cikkek, taplóárak, a Rácz Andrásné koronás mézeskalácsai, — ezekből apróbbakat is kerestek, — a kulacsok, a fenyőcukorkák, (ellenben a befőtteket kissé drágálta a közönség) kedvelték, a cserge szőnyeget s általában az összes tárgyakat. —

Nagy csodálattal szemlélték a Molnár Dániel makfalvi földműves gyönyörű bikáit, bivaljait, csak az a baj, hogy e tárgyak törékenyek s nehezen szállíthatók; nagyon tetszetek az asztalos- és szűcs-árak is. — Az Oláh Samu, Kentzel Ede, Vízhányó István, Simon Pál és Weinrich János székely butorai, de különösen a Turóczy Dénes remekbe készült pompás szekrénye nagyon tetszett, de ezek itt még sem piacképesek, mert nem speciális dolgok.

Ilyen munkákból s általában a nagy s nehezen szállítható és elhelyezhető tárgyakkal nem

célszerű kísérletezni. Annuit azonban ezekkel is elértünk, hogy becsületet szereztek a székely iparnak s az egész akciónak, a melynek az a végső célja, hogy a magyar a székelyt megszeresse, támogassa s viszont, hogy a székely is megtegye hazafias kötelességét. E bazar-rendezés tehát a legszebb reményekre jogosít mindnyájunkat. Ógunk, hogy itt is, máshol is évről-évre kiállítások legyenek. Valamint 1902-ben Debrecenben és Aradon, azonképen tavaly Budapesten és Szegeden pompásul sikerültek a székely karácsonyi bazárok. A nagy közönség ezzel teljesen megértette a székely társaságok nemes célját, azt, hogy a székelység megmentését társadalmi úton lehet legjobban megvalósítani.

A székely háziipari cikkek, fürdők és ásványvizek pártolásával nemcsak anyagi segítséget lehet nyújtani a székelyeknek, hanem erkölcsi támogatásban is részesülhetnek. A székely akció azonban a nagy közönségnek is hasznára válik, mert eredeti olcsó produktumokhoz jut s pénzt nem kénytelen külföldre adni.

A szegedi Székely-Társaság ez után azt akarja, hogy a bevált és keresett cikkeket bevezeti a szegedi kereskedők boltjaiba, de gondoskodni fog, hogy a valódi székely tárgyak olcsón jussanak a közönség kezébe. Továbbá a székely ásványvizekkel ki akarja szorítani nemcsak a külföldi, hanem még az ártalmas szódavizet is s végül évről-évre fürdővendégeket toboroz a husz székely fürdőbe.

HELYI HIREK.

!!! Legújabb !!!

Táviratok.

(A Reutter ügynökség eredeti táviratai).

Tokió, február 12. reggel 6 óra.

A japáni közoktatásügyi miniszter Pin-Gá-Ló siffrizott táviratban jelenti, hogy egy elegáns japáni vadorlegény érkezik Magyarország Erzsébetváros nevű városába s ott egy eredeti vadcserecsy virág négy levélét mutatja be remek énekisérlet mellett.

Kiau-Csau, február 12. nappal 11 óra.

A drámai módon megindult orosz-japáni háborúban egy szenzációs hadi találmány kerül alkalmazásba, a modern technika legnagyobb vívmánya, mely hosszú japáni nevet kapott s a melynek anyaga, a rádium teljesen láthatatlanná teszi a muszka flotta előtt a japáni hajóhadat. A készülék magyar neve: Látlak, látlak, még sem látlak.

Ri-Biz-Li, február 12. délután 2 óra.

A tokiói japán vadorlegény a kiau-csai táviratban jelzett optikai készüléket Erzsébetvárosra be fogja mutatni.

Porth-Arthur, február 12. este 6 óra.

Az orosz flotta dr. Ludwig Alfréd magyar hazánkfia ének kísérete mellett elsüllyedt.

Peking, február 12. éjjel 2 óra

Kaj-Liu-Fü-Liu kínai császár, az orosz háború miatt betiltotta a lapok nyomtatását. E miatt az összes lapok, mint Élő Újságok jelennek meg. Az élő újság egy példánya Magyarországra csempésztefett be.

Söul (Korea), február 13. este 9 órakor.

A japán-orosz háború eldőlt. A Jalu folyó mellett partraszállott az újonnan szervezett első erzsébetvárosi katonai zenekar s egy bájos rohammal az összes szíveket bevette. A férfiak már

mind kapituláltak. E hírt Alexejev orosz kormányzó megtáviratozta Moszkvába, hol e hírre az összes tornyok ledőltek.

Tokió, február 13. éjjel 12 óra.

Csi-Ri-Bi-Ri-Pitty-Potty japáni mikádó belépett az erzsébetvárosi (Hongrie) veres kereszt egyletbe.

Szt. Pétervár, február 14. reggel 6 óra.

A Reutter ügynökség összes táviratai drót nélküli távirón küldettek és így egytől-egyig légből kapottak!

Kaszinói közgyűlés. Az erzsébetvárosi kaszinó, évi rendes közgyűlését f. hó 11-én este 6 órakor tartotta meg. A gyűlés tárgysorozatából kiemelendő az 1904. évi költségvetés, melyet — a választmány javaslata alapján — a közgyűlés általános helyesléssel vett tudomásul. Ugyancsak ezen a közgyűlésen ejtetett meg az általános tisztújítás is. A választás egyhangulag történt s a régi tisztikar, valamint a választmány tagjai egytől-egyig újból megválasztottak. A már régebben lemondott titkár helyére dr. Ludvig Alfréd, törvényszéki aljegyző kiáltatott ki egyhangulag. A megüresedett két választmányi tagságra pedig szintén egyhangulag Kulín Imre, kir. táblabíró és Vörös Szilárd, honv. zászlóalj parancsnok választott meg.

Az „Otthon“-ból. A „Polgári Otthon“ olvasókör elnöke, tiszteletes Koréh Endre ev. ref. lelkész úr, folyó hó 7-én este a kör helyiségében szép számú vendégek és az egylet tagjai nagy részének jelenlétében, szépen sikerült szabad előadást tartott. Az előadást megelőzte a kör egy fiatal tagjának kunsági Dániel Frigyesnek szaválata, ki Garaynak a „Huszár panasza“ című hazafias költeményét kiváló ügyességgel adta elő.

A szabad előadás tárgyát: „A vasutak keletkezése és fejlődése“ képezte.

Előadó érdekesen fejtegette azon átalakulást, melyet a Vatt Jakab által felfedezett gőz és a Steffenson által készített gőzgép az ipar és kereskedelem terén okozott.

Az érdekes epizódokban bővelkedő és olykor-olykor humorral telített előadást a közönség mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta és végén az előadót lelkesen megéljenezte.

Egyházi közgyűlés. A helybeli ev. ref. egyház évi rendes közgyűlését e hó 21-én, vasárnap délután 3 órakor fogja tartani a templomban. Az egyháztanács által előkészítendő közgyűlés tárgysorozata a következő lesz: 1.) Lelkész jelentése az 1903-ik évről. 2.) Számvizsgáló bizottság jelentése az 1903-ik évi számadásokról. 3.) Az egyháztanács egy harmad részének választása. (Négy presbyteri helyre). 4.) Az újonnan választott presbyterek felesketése. 5.) Elnöki zárásó.

Iparos bál. Az erzsébetvárosi „Iparsegélyező-Egylet“ által folyó hó 6-án rendezett „Táncestély“ — miként értesülünk — úgy anyagilag, mint erkölcsileg igen jól sikerült.

A felülfizetéseket jövő számunkban fogjuk közölni.

Olcsó kölcsön. Az „Erzsébetváros és vidéki gazdasági és iparbank részvénytársaság“, valamint „Az Erzsébetvárosi takarékpénztár részvénytársaság“, hogy a vállalkozási, ipari, kereskedelmi s általában a gazdasági fejlődést előmozdítsa — amint értesültünk — f. hó 1-től a kamatlábat leszállította s a nagyobb kölcsönököt 7 s a kisebbeket tisztán 8%-ra számítja le, nem vesz semminemű kezelési költséget. Minthogy a mai mostoha üzleti viszonyok és a törvényen kívüli állapot is hátrányos visszahatással vannak mindenemű üzletágra, csak elismeréssel lehetünk az említett pénzügyintézetek üdvös intézkedése iránt, azért ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

Kérelem a magyar hölgyekhez! A közel jövőben „Magyar Hölgyek Világa“ címmel egy

nagy szabású mű fog megjelenni, melynek kiváló értékkel bíró vonzó tartalmát magoknak a hölgyeknek tollából óhajtja a szerző összeállítani. — Miért is ez úton felkértek a hölgyek, kegyeskedjenek címeiket tudatni, hogy a témákat közlő ívek szétküldhetők legyenek. — Megkeresések a „Magyar Hölgyek Világa“ szerkesztőségének, Szolnokon, Rékasi út 29 szám alá (Jász-Nagykun-Szolnok vármegye) intézendők. —

Néprajzi közlemények. Dr. Herman Antaltól felhívást kaptunk, amit jónak látunk közölni, illetve ismertetni, hogy közönségünk figyelmét felhívjuk az újabban megindult fontos mozgalomra, melyet tudósaink a néprajz gyűjtése körül indítottak. Az említett felhívás arra vonatkozik, hogy a legtágabb értelemben vett néprajzi közleményeket is szívesen veszi az illető szerkesztő. A hazai népelet, a nép hagyományai, hiedelme, szokása, nyelve, ipara, a népelet használati tárgyai, őstörténet, ethnologia, ethnográfia, stb. stb. minden ágára kiterjedt munkákat megörökít és irodalmi becstivé teszi a különben elvesző, elenyésző vidéki, ismeretlenebb írók munkáit. Lapokban megjelent munkákat, a lap címe és kelte megnevezésével kell beküldeni. Cím: Dr. Herrman Antal kir. igazgató Budapest, I. Alagut utca 4. I.

VIDÉK.

Tréfás farsangi estély. A dicsőszentmártoni műkedvelők dal- és zene-egylete által Dicsőszentmártonban a „nemzeti szálló“ színháztermében, 1904 évi február hó 14-én (vasárnapon) az egylet zongora-alapja javára rendezendő táncmulatsággal egybekötött tréfás farsangi estélyt rendez. Csikszentmihályi Sándor János, díszelnök. Puskás Gergely, elnök. Kósa Sándor, alelnök. Kedves József, titkár. Nagy József, pénztárnok. Nagy Zsigmond, jegyző. Tokody István, karnagy. Novák Andor, háznagy.

Műsor:

1. Huber Károly: Vadászkar (tréfás induló). Éneklő: a férfiak.
 2. A dicsőség bajjal jár. Bohózat egy felvonásban. Irta: Bekett G. A. Előadják: Br. Bornemisza János úr, Farkas Ella k. a., Dunai Árpád úr, Báthori Erzsike k. a., Kedves József úr.
 3. Huber Károly: Tréfás népdalegyveleg. Éneklő: a férfiak.
 4. A közügyek. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Bercik Árpád. Előadják: Dr. Báthori Béla úr, Járai Adél k. a., Maetz Irén k. a., Kedves József úr, Felszeghy János úr, Bece Andor úr, Maetz Ervin úr.
 5. Stern Izsák, a házaló zsidó. (Komikus páros jelenet kuplékkal és nagy opera-parodia áriával). Előadják: Dunai Árpád és Felszeghy János urak.
- Záradékol a glogovéci férfi acélhang-dalkör vendég-föllépte. Műsor után táncmulatság.
Belépődíj: személyenként 1 K 60 f., karzatjegy 1 korona.

Bika és üszökiállítás és vásár Székelykeresztúron. Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület Székelykeresztúron, (vasút-állomás) február 29. és március 1-én a földművelésügyi miniszterium, az E. G. E. és az O. M. G. E. támogatásával országos jellegű bika- és üszökiállítást és vásárt rendez. E kiállításon az ország összes tenyésztői versenyezhetnek magyar-erdélyi fajta saját nevelésű 2 évet betöltött tenyészbikaikkal és 1-3 éves tenyészüszökökkel. A kiosztandó jutalomdíjak összege 2 ezer korona. A bejelentések Gálffy Kálmán székelykeresztúri főszolgabírónál eszközölnökök, ki mint a helyi rendezőbizottság elnöke, úgy a kiállításra jövő vendégek elszállásolásáról, mint a felhajtott tenyészállatok elhelyezéséről és ellátásáról gondoskodik s aki minden tudakozódásra készséggel szolgál felvilágosítással.

CSARNOK.

Mese és gondolatok.

(Lita: Honestus.)

A Becsület és a Becstelenség.

A Becstelenség egyszer meglátta a Becsületet s így szólt hozzá:

Miért kerülsz engem?

Azért, felelé a Becsület, mert te csak a gazemberek és aljas hízélgők közt érzed magad jól, kik másnak ócsárlásával takargatják hibáikat s emelik a maguk jóhírét, míg ellenben én csak az önérzetes embereket szeretem.

Aki önmagában legkevesebbet bizik, mások irányában a leggyanakvóbb.

Csak a zsenge zsarnok a tehetetlenekkel szemben.

Ki a hatalmasok előtt görnyed,
Bizton tapossa a földet.

A korlátoltságot a műveletlen embereknek naivságnak, a művelteknél számárságnak hívjuk.

Aki titokban öntudatos számár, az nagy ember is lehet, de ha azt róla mások is megtudják, csak hosszúfülű marad.

A borju is nagyokat tud döfni, ha megnő a szarva.

A legnagyobb sértés az, melyet nem tudunk megboszolni.

A spártaiak a Taigetos hegyére tették ki a gyenge gyermekeket, manapság már arra nincs szükség, a gyengék a rágalm szennyében fuladnak meg.

Felelős szerkesztő: **Dr. Gillyén Kálmán.**

Kiadó laptulajdonos: Első Erzsébetvárosi Nyomda.

HIRDETÉSEK.

886/1904 polg. szám.

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék Erzsébetváros közönségének Adám Miklós és trsai erzsébetvárosi lakosok elleni zsellérteleknek az állam közvetítésével leendő megváltása iránti ügyében közhírré teszi, hogy Adám Miklós és trsai, illetve összes váltsággötelezettek az erzsébetvárosi 348 sztkjvben A + 146 és 1808/2 hrsz., a 349 sztkjvben A + 147 és 1808/2 hrsz., a 350 sztkjvben A + 148 és 1808/4 hrsz., a 352 sztkjvben A + 149 és 1808/6 hrsz., a 353 sztkjvben A + 150 és 1808/7 hrsz., a 355 sztkjvben A + 151 és 1808/9 hrsz., a 356 sztkjvben A + 152 és 1808/10 hrsz., a 357 sztkjvben A + 153 és 1808/11 hrsz., a 358 sztkjvben A + 154 és 1808/12 hrsz., a 359 sztkjvben A + 155 és 1808/13 hrsz., a 360 sztkjvben A + 156 és 1808/14 hrsz., a 362 sztkjvben A + 158 és 1808/16 hrsz., a 365 sztkjvben A + 161 és 1808/19 hrsz., a 425 sztkjvben A + 27/7 hrsz., a 364 sztkjvben A + 160 és 1808/18 hrsz., a 367 sztkjvben, A + 26 helyrajzi szám., a 368 sztkjvben A + 125 hrsz., a 369 sztkjvben A + 124 helyrajzi szám., a 371 sztkjvben A + 371 hrsz., a 372 sztkjvben A + 121 hrsz., a 373 sztkjvben A + 120 hrsz., a 374 sztkjvben A + 119 hrsz., a 375 sztkjvben A + 117 hrsz., a 376 sztkjvben A + 118 hrsz.,

a 407 sztkjvben A + 84 hrsz., a 408 sztkjvben A + 83 hrsz., a 410 sztkjvben A + 81/2 hrsz., a 419 sztkjvben A + 27/1 hrsz., a 420 sztkjvben A + 27/7 hrsz., a 421 sztkjvben A + 27/3 hrsz., a 423 sztkjvben A + 27/5 hrsz., a 424 sztkjvben A + 27/6 hrsz., a 426 sztkjvben A + 27/8 hrsz., a 431 sztkjvben A + 1808/24 hrsz., alatt foglalt zsellérteleknek — tekintettel arra, hogy a váltság összeg az 1901 évi szeptember hó 3-án Dzs. 1/6/901 szám alatt költ II. bírói ítélettel jogerősen 624 K. azaz Hatszázhuszonnégy koronában már megállapítva lett — az állami közvetítés útján leendő megváltását ohajtják, egyszersmind felhívja mindazokat, kik a váltság összegre tulajdoni jog címen, vagy köv., vagy elsőbbség alapján jogot tartanak, hogy igényeiket a hirdetmény közzétételétől számított 45 nap alatt ezen kir. törvényszéknél annál is inkább jelentsék be, mert ellenkező esetben a váltsággötevények Erzsébetváros közönségének fognak kiadatni. —

Erzsébetváros, 1904. évi január hó 30-án.

A kir. törvényszék üléséből.

Kovácsy Albert, Dr. Ludvig Alfréd,
elnök. 13 jegyző.

Friss töltésű

korondi borvizet

2 6-10 tartok raktáron.

Török Gergely, Erzsébetváros.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állású egyének sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. — Nem részlet-üzlet. — Ajánlatok intézendők: „Sorsjegy letéti bank“-hoz, 14 1-26 Budapest, VIII. József-körút 16.

MEGJELENT! Első legnagyobb magyar szabású magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, fűzve: 10 korona, kötve: 12 korona, férfi- és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 koronára. Szabászatra tanítványokat elfogadok. **Mehr Sámuel**, okl. műszabász-tanító Budapest, VII. Kazinczy-utca 36/H. 1-13

Szám 4545—1903 tlkv.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Oczkó Ferencz eczeli lakos végrehajthatónak Ágoston Pál szászkialmási lakos végrehajtást szenvedő elleni 224 K. tokekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek következtében az erzsébetvárosi kir. törvényszék kerületében fekvő s a szászalmási 135 sztkjvben A + alatt foglalt 804 hrsz. szántó 100 K, 835 hrsz. kaszálló 140 K, 1380/2 hrsz. kaszálló 52 K, 1396 1397 hrsz. szántó 27 K, 1748 1749 hrsz. szántó 263 K, 2085 2086 hrsz. szántó 55 K, 2176 2177 hrsz. szántó és kaszálló 50 K, 471/1 hrsz. szántó 96 K, továbbá a szászalmási 194 sztkjvben A + alatt foglalt 37 és 38 hrsz. belső házastelek 344 K, összesen: 628 koronában megállapított kikiáltási árban az 1904 évi március hó 14-ik napján d. e. 9 órakor a kir. törvényszék tlkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt költ I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Erzsébetváros 1903. december hó 18-án.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

12

Graeser, kir. e. bíró.

Egy háztartási mérleg

ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

MEXIKÓI EZÜST ÁRUIMAT

és pedig:

6 darab mexikó ezüst asztali kés, 6 darab mexikó ezüst evővillát, 6 darab mexikó ezüst evőkanalat, 12 darab mexikó kávéskanalat, 6 darab kiváló desszertkést, 6 darab kiváló desszertvillát, 1 darab mexikó ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikó ezüst tejmerítő, 1 darab elegáns szalon asztali gyertyatartót

46 darab összesen csak 6 forint 50 krajcár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. — A mexikó ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalok. — Szétküldés a pénz előleges beküldése esetén, vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

DENKER JÓZSEF közp. forgalmi áruháza Budapest, VII., Hernád-u. 54.

3 fnt 40 kr. utánvétellel egy vég szepes-égi vászon 6 teljes férfi vagy női ingre, 90 cm. széles, kitűnő minőségben, 5 évi jótállással; számos elismerés. — **4 fnt 50 kr.** utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre, 3 méter divatos szövet, tetszés szerinti színben kapható

DENKER JÓZSEF Budapest, VII., Hernád-u. 54.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb) kevésbé megsérült finom enyhe piperezappant, rózsá, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin s gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel küldi

Denker József Budapest, Hernád-u. 54.

Mintákat nem küldök, a nagy forgalom miatt lehetetlen.

10 2-20